

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-ÚCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évfolyam 152. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Szombat, 1928 július hó 7.

Egy olasz tábornok

északsarki kirándulása hetek óta izgalomban tartja a világot és már eddig is számos áldozatot követelt.

Korunk egyik szenzációs és rendkívül értékes jelensége, hogy a tudomány minden téren lázas kutatás indul meg azért, hogy az ember előtt az ismeretlent feltárja. Azonban ugyancsak karakterisztikus ma az is, hogy mindenütt és mindenben a legnagyobb körültekintéssel, óvatossággal és gondossággal járnak el. Az az idő elmúlt, mikor az emberek életüket a sikerért könnyelműen kockára tették. Ma a sikernek nem kell okvetlenül életáldozatot követelnie és ma ezt minden intelligens ember tudja. A lovagkornak az a szentimentális butasága, mely kétes értékű dicsőségért, így egy női keztyűért is, nyaktörő és életveszélyt jelentő vállalkozásba bocsátkozott, ma komoly emberek előtt egyenesen nevetséges. Az emberi gondolat, az élet értékelése, s az élet principiumának átértékelése feltétlenül megkívánja azt, hogy az ember a saját és mások életét megbecsülje. Most mindezt felhangzik a vád, hogy Nobile nem járt el a kellő körültekintéssel. Ha az expedíció nem volt eléggé felkészülve, ha nem állottak elegendő technikai eszközök s egyéb fontos tartalékok rendelkezésére, ha nem rendelkezett kellő szakemberekkel, Nobilenél magánál is hiányzott a kritikai körültekintés, mely egy ilyen expedíció vezetésére jogosulttá tette: akkor Nobile lelkét a vétkes könnyelműség büne terheli. Nem mentheti őt az sem, hogy saját életét kockáztatta, mert ez elsősorban szintén dőre dolog, másodsorban más embereket is, kik vele együtt voltak, veszélybe döntött. Egy ilyen tudományos expedíció vezetéséhez minden kellelkel kell rendelkezni és ha itt hiányok voltak, úgy Nobile egyéni érdemei dacára emberileg bűnös.

De bűnös Nobile a tudomány és az emberi haladás szempontjából is. Az ilyen veszélyes expedíció tragikus kimenetele hosszú időre elveszi a vállalkozók kedvét és elveszi a kedvét azoknak, kik az ily vállalkozásba pénzt hajlandók befektetni. Mert pénz nélkül nem megy semmi sem. Az ilyen vállalkozások emberen, emberéleten kívül pénzt is követelnek. És ha az ember nem óvatos, a pénz mindig az. Olyat már eleget olvastunk és hallottunk, hogy egy ember öngyilkossági szándékából kiugrott az ablakból, de hogy emberek az ablakból pénzt dobáljanak ki, ilyen bolondot még nem teremtett a világ. Különösen nem a tőkések világa, mely mindent reális számítással mér. A tőkések kockáztatnak ugyan, de sohasem olyan könnyelműen, mint amilyen rémítő könnyelműséget jelent az, ha emberéletet indokolatlanul veszélynek tesznek ki.

Nobile tragikus kimenetelű expedíciója tanuságot is jelent a világ számára. A közvélemény ezentúl nagyobb óvatossággal és még nagyobb gondossággal fogja a tudományos kísérleteket figyelemmel kísérni és nem lesz hajlandó lelkesedni olyan vállalkozásokért, és kísérletekért, hol a merészség nagyobb, mint a tudomány szeretete és a gondolkodásnak az a komolysága, mely életet, emberi értéket és javakat megbecsül és mérlegre tesz, teljesen hiányzik. A világ közvéleménye nem fogja többé előzetes hozzájárulását adni ahhoz, hogy tudományos kísérletek és expedíciók házárdjátékosok tétjeként szerepeljenek.

Minden emberi élet szent, de Nobile mégsem éri meg, hogy Amundsen elpusztuljon érte — mondják a norvégek. A hűség motívumok rátermettség nélkül nem kalkulálhatók súlyként az emberi élet új értékmérésénél.

Mi van a kölcsönnel?

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kormány az utóbbi napokban a kölcsön ügyében a tárgyalások felfüggesztése után csak lényegtelen távirati értesítéseket kapott Párisból. Oscar Kiriacescu tegnap este érkezett meg Párisba, hogy Bratianu Vintila újabb utasításaival tárgyaljon a Banque de France igazgatóságával. A tanácskozásokat ma kezdi meg Moreauval a francia jegybank igazgatójával.

Kiriacescu tárgyalásai arra a két milliárd lejes kölcsönelőlegre is ki fognak terjedni, a melyre a pénzpiac sürgős szükségleteinek kielégítésére kell fordítani mindaddig, amíg a nyolcvanmillió dolláros stabilizációs kölcsönt megkötik és ha annak végrehajtását őszre halasztják.

A kormány reméli, hogy egy-két nap múlva Londonban is aláírja a végleges kölcsönszerződéseket a Banca Nationala és a Bank of England között.

A kölcsön elhalasztása.

A kölcsön perfektuálása még ma sem bizonyos. A kormány még mindig reménykedik abban, hogy a román, francia és angol jegybankok között a megállapodások kedvezőbb feltételek között törénnek meg, mint az eddigi feltételek voltak. Megbízható

helyről nyert értesülés szerint, ha a kölcsönt mégis el kell halasztani, akkor szeptember tizenötödike lesz a végső időpont.

Ha minden a kormány tervei szerint történik, úgy a román kölcsöndelegátusok július hetedikére térnek vissza Bukarestbe. Kiriacescuval és a többi megbizzottal együtt jönnek. Bukarestbe Quesnay, a francia bank megbízottja és azok a megbízottak, akik a stabilizáció munkáját fogják ellenőrizni.

A parlament összehívása

A keddre összehívott minisztertanácsot mára, csütörtökre halasztották, s azon a tanácskozások eredményeihez képest végleges határozatot hoznak a kölcsön ügyében. Holnap jelenik meg a Monitorul Oficialban a parlament rendkívüli ülészakának július nyolcadikára, vasárnapra való összehívásáról szóló rendelet s ugyanabban jelenik meg az a másik rendelet is, amely a Banca Nationala részvényeseit hívja közgyűlésre, hogy az 1923-ban a banknak az állammal kötött konzekvenciáját és a bank szervezeti szabályzatát megfelelőképpen módosítsák. A Banca Nationala részvényeseinek közgyűlése július 28-án lesz.

A parlamentet a stabilizációs javaslatok megszavazása után újból szabadságra küldik.

A román sajtó az érettségi-tragédia pertraktálása miatt rohamtámadást intézett a Brassói Lapok ellen

A sovinszta sajtó megtapsolja Angelescu vésztróvényszékeinek munkáját

Brassó. (A Brassói Lapok munkatársától.) A magyar diákság tragédiája, mely valaha a pedagógia történelmének inkvizíciós korszakához szolgáltatja majd a forrásanyagot, végre visszhangot adott Bukarestben is. A jobboldali román sajtó, élén a kormány hivatalos Viitorullal és a sovinszta színezetű Curentul-lal, felfigyelt a 80 százalékos bukatas borzalmaira és levonva az összes kínáló és kézenfekvő konzekvenciákat, hangos és dühös támadást intézett a — Brassói Lapok ellen.

Őszintén szólva, nem vagyunk nagyon meglepődve ettől az egységes és vehemens attaktól, ambár távolról sem értjük, hogy a közoktatásügyi miniszter egyetlen színjátékánál miért éppen mi töltjük be az áldozati bárány hálátlan szerepét? A Viitorul tradícionális lelkiismeretlenségével és demagógiájával kifejti, hogy azért, mert az érettségiről írott cikkeinkben méltatlanul támadtuk a kitűnő Angelescut (aki maga sem tagadja, hogy megoperálta Bratianu Jonelt) és mint irredenta orgánum, az elégedetlenkedés mérgét csempésztük a magyar ifjuság lelkébe.

A közvélemény bizonyára respektálni fogja azt a megállapításunkat, hogy a Viitorul állításai legalább is ostobák.

Az elégedetlenkedés és elkeseredés mérgét nem mi oltjuk az ifjú lelkekbe, hanem az az elavadt, embertelen rendszer, mely a matura lövészárkaiban minden 100 harcos közül 80-90 áldozatot követel.

Abban pedig mért a legtávolabbi igazságnak sincsen nyoma, hogy a mi érettségi-kampányunkban irredenta szempontok lettek volna. Mert leszögeztük ugyan, hogy a pedagógiai mézslálás különösen a kisebbségi diákokat sújtotta, de helyet adtunk és adunk az er-

délyi román diákság panaszainak is és éppen a mi hasábjainkon kiált fel egy aradi román esperes:

— Itt prostituálták Románia kulturáját!

S ha irredenta-izgatást csinálunk mi, akkor irredenta bérencnek számíthat Bucsan Constantin is, a volt kisebbségi miniszter, aki tegnapelőtt így jellemezte a Bratianu operatörjével azonos Angelescu pedagógiáját:

— A mai érettségi rendszer a legnagyobb politikai és nemzeti hiba!

A Curentula Viitorullal egyetemben azt fejtegeti, hogy célzataink románellenesek s tapsol az eredményeknek, mert lehetetlennek véli hogy tíz év után a magyar és szász diákok gyümölcsöztethessék tudatlanságukat.

Mindenesetre visszautasítjuk a Curentulnak azt a bornirt gyanúsítását, hogy cikkeink „románellenesek.” A hazafiatlanságot ne bennünk, hanem önmagában keresse a Curentul.

abban az elfogult, tulzó, beteges és lelketlen sovinizmusban,

mely ujjongani tud annak a kulturális hőhémunkának, mely kétségbeesett tiltakozásra kényszeríti a legjobb, igazán felülemelkedett, tisztánlátó román pedagógusokat is.

A magyar és szász diákok „tudatlanságának gyümölcsöztetése” pedig hallgathatna a Curentul! Mert ha a tudás számítana egy napilap példányszámának kritériumául, akkor a Curentul a nyilvánosság kizárásával jelenhetne meg. S ha az ostobaságot lehetetlen volna gyümölcsöztetni, akkor a Curentul bezárhatná a boltot.

S ebben az esetben hol árulnák a mérget, melyet oly buzgón vegyítenek az állami konszolidáció és a nemzetiségi egyetértés poharába?

Látogatás a világhírű pesti poloskamuzeumban, ahol félmillió poloskát őriznek

Az óriási lámpahordó poloskától a pesti polosig mindenfajta megvan Horváth Géza igazgató gyűjteményében

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Neue Zürcher Zeitung legújabb száma terjedelmes cikket szentel egy világhírű magyar specialistanak, illetve a magyar nemzeti Múzeum poloskagyűjteményének. Ennek a laikus szemmel nézve oly furcsa gyűjteménynek olyan világhíre van, akár a British Museum mumia-gyűjteményének. Mindenütt a világban ismerik a tudósok. Ezért abból az alkalomból, hogy a külföldi sajtó újra felfedezte ezt a világhírű gyűjteményt, mi is ellátogattunk a Szentkirályi-utca 7. szám alá, Horváth Géza muzeumi igazgató hivatalos helyiségébe, hogy megtekintsük az egész világ tudományos közvéleményét foglalkoztató poloskagyűjteményt.

Horváth Géza dr. igazgató, aki egész élete munkásságát szentelte a nevezetes gyűjtemény összeállításának, segédjét, Szabó Patay József dr.-t adja mellénk, hogy kalandozzon a poloskák rengetegében. Kissé félénken lépünk be a szomszéd szobába, ahol az egész falat elfoglaló dobozgyűjtemény sorakozik egymás mellett. Elvégre annyi poloskát egy rakáson még Pesten is ritkán lehet látni.

Félmillió poloska.

Gondos rendben, kartoték-rendszer alapján vannak itt osztályozva a világ mindenféle fajta poloskái. A nagy dobozok nem kevesebb mint félmillió példányt rejtjenek magukban.

— A mérsékelt égöv alatt — világosít fel Szabó-Patay dr. — mintegy hatezer fajtája él a poloskának. Ebből Magyarországra ezerhét-száznegyvenhárom-féle fajta esik. Az egész világ poloskafajtájának száma, a forró égöveket is beleszámítva, ennek legalább a tízszerese.

Poloskákka! tehát egyelőre jól el vagyunk látva...

Kisérőnk most kiválaszt egy dobozt, óriási vizipoloskák vannak benne. Mindegyik akkora, mint egy nagy szarvasbogár. Szinte el sem hiszünk rólok, hogy fajrokonai azoknak a kellemetlen és csipős természetű állatoknak, amelyek annyira elkészerítik a pesti bérházak lakóinak életét. A rokonság azonban letagadhatatlan. Van egy vizipoloska — egészen kiszáradt, éhes jószág, — az szinte pontos mása a pesti poloskának, — nagyban. Ugy fest, mintha mikroszkóppal néznők a pesti rokont.

Most repülő, szárnyas poloskák kerülnek sorra. Szárnyuk a pasztell legszebb árnyalataiban váltakozik. Tarkahimes lepkének nézőnk, ha nem tudnók róla, mifajta. Persze ezek nem nálunk, hanem messze Braziliában, Dél-amerikában élnek. Az egyik furcsa példánynak lámpahordó a neve. A hátán valami lámpához hasonló szerve van.

— Sokáig azt hittük, hogy ez a poloska éjnek idején világít, azért nevezték el így. Pedig az téves, különböző világítóbogarakkal tévesztették össze.

Hát nem is hiszünk el a poloskának, hogy lámpát hordoz a hátán. Itt Pesten jól tudjuk, hogy a beste jószág fél a lámpafénytől, nem hogy még a hátán hordozná.

A boldog cykádák és a pesti poloskák.

Még egy doboz exotikus poloskafajta következik. Ez meg egyáltalán nem hasonlít a házipoloskához. Kemény szárnyai a Zsolnay-fajánsz aranyzöld koball és pur-pur-kék színeiben villóznak. Aztán átlátszó szárnyu, szitakötőformájú bogarakról kell elhinnünk, hogy ezek is poloskák. Óriási tücsöknagyságu fajta a cykádá is.

— Ezekről mondta már Herodotosz is, — jegyzi meg kísérőnk, — hogy boldogok a cykádák is, mert véznák a feleségeik. Annál hangosabban ciripelnek férjemuramék...

Végezetül mi kérjük meg kalauzunkat, mutassa meg a házipoloskát is. Csakhamar előkerülnek ezek a pesti vérszopószörnyetegek. Gombostükre szurva, gondosan osztályozva pirosnak egymás mellett. Egy nagy doboz csupa házipoloskából. Ebből is van többféle. A pestiek mellett békésen szenderednek a messze India, Ausztrália, Brazília házipoloskái. Sok

ritka példányt küldött a világhírű kutató, Eiró Lajos Uj-Guineából.

— Nemzetközi állat, — jegyzi meg kísérőnk.

Megtudjuk, hogy még a fecskének és baromfinak is megvan a maga különfajta poloska-éledsége. De még a közönséges házipoloska is ráfanyalodik olykor a baromfira, ha éhes.

— Éppen ezért jelentőséges ez a gyűjtemény, mert gazdasági szempontból is nagyon fontos a kártévő poloskák elleni védekezés. Nemcsak az ember bosszantja a poloska, de nagyban pusztítja például a délamerikai kávéültetvényeket is. Ezért messzi külföldről ideküldik hozzánk az újabban talált fajtákat, adjunk szakértői véleményt róluk.

— Most küldött a londoni British Museum egy délafrikai példányt, — szól közbe Horváth igazgató, — hogy állapítsam meg a tipu-

Pasics barátja kap Jugoszláviában kormányalakításra megbízatást

Vulkicsevics miniszterelnök beadta lemondását

Belgrád. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A jugoszláv minisztertanács tegnap délelőtt megtartott ülésén a kormány véglegesen elhatározta lemondását. A minisztertanács után Vulkicsevics miniszterelnök azonnal a királyhoz ment és átadta neki a kormány lemondását, amelyet a király elfogadott.

A politikai körökben elterjedt hírek szerint a koncentrációs kormány megalakításának kilátásai a parasztdemokrata koalíció részvételével nem kedvezőek, mert a koalíció a parlament feloszlátását követeli, viszont az eddigi kormánypártok a jelenlegi parlament

sát. Nekünk ugyanis a világ majdnem minden típusa megvan.

Özönlenek a külföldiek.

Hát ezért olyan világhírű Horváth Géza muzeumi igazgató poloskagyűjteménye. Nem csoda, ha állandóan külföldi látogatói vannak. A zoológiai kongresszus idején valósággal özönlöttek a tudós érdeklődők a világ minden tájáról. Sokan csak azért jöttek el Budapestre, hogy megtekintsék ezt a híres gyűjteményt. Rotschild báró, aki maga is neves poloskagyűjtő, hosszasan tanulmányozta a gyűjteményt. Legutóbb egy japán tudós, Taaso Esaki, aki magyarul is megtanult, két ízben, mintegy háromnegyed évig tanulmányozta a poloskákat. Szeptemberre jelentette be látogatását Hungerford híres amerikai zoológus, is.

Látogatásunk végén egy fotográfus állít be a poloskamuzeumba. Engedélyt kér, hogy külföldi lapok számára fényképfelvételeket készítsen a gyűjteményről. Először exotikus poloskákat fotográfál. Aztán elkéri a hazai házipoloskák gyűjteményét is.

Igy lesz világhírű a pesti poloska...

(m.)

további működéséhez ragaszkodnak. Beavatottak szerint a válság rendkívül hosszú lesz.

Egy másik távirati jelentés szerint úgy hírlik, hogy a király Sztanojevics Acát bizza meg a kormányalakítással.

Sztanojevics most hetvenhat éves,

Pasics jobbkeze volt

s most az elégedetlen radikálisok vezére. Sztanojevics a válságot a mostani koalícióval akarja megoldani.

MEGKÉRDEZTEM MERRE MENNEK ...

Az élet szorgalmasan írja a nagy kívándorlási regényt

Lökősháza. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Körülbelül kétszáz magyarral találkoztam az aradi állomáson. Közéjük mentem és láttam, jó nagy számmal vannak fiatalasszonyok és gyermekek is. Fiatalok, izmosak, egészségesek voltak valamennyien. Egyik sem több 35 évnél, de a legtöbbje még a 25 tavaszt sem érte el. Vártuk a határvonatot.

Megkérdeztem, merre mennek?

Kanadába — instálom, — hangzik a válasz.

... és honnét kerültek össze ilyen sokan?

Ki Fogarashol, ki Csikból, Háromszékből, legtöbbje talán Szatmár megyéből, de sokan vannak Kolozsvár, Brassó környékéről is.

Begyömöszölik őket egy harmadosztályú vagonba. Két román csendőr kíséri a kívándorlókat. Lökősházán már magyar csendőr várja őket és a pályaudvar egy elkülönített részére vezetik a szomorú csapatot.

Leülnek kis cók-mókjaikra, az asszonyok elemőzsiás kosaraikat bontogatják, könnyesen falatoznak és blaziertan nézik a visszafutó erdélyi vonatot.

Az egyik kis gyermek keservesen sirni kezd. Olyan parányi és mégis, mintha csak ő értené meg a helyzetet, hangosan zokog... Az anyja csitogatja, kiflit ad maszatos kis kezébe, de hiába, a kicsi tovább sir. Néhány szem csokoládét nyújtok neki. Majszolni kezdi és könnyein keresztül mosolyogva néz rám.

A gyermek apja ez szám lép és beszélgetni kezdünk. Itt a szögöröm is. — mutat egy közel állóra — a feleségével, meg a fiával. Háromszékiek. Feléjük nézek. Erős, munkaszerető székelyeknek látszanak, a szemükben bizalom és remény... Nem volnék képes hitüket megrendíteni. Ha már idáig jutottak, vigyék utra valóul erős önbizalmukat. De a szívem összezsorul, mikor hallok vádjukat, panaszaitkat...

... nem birtunk itt már tovább élni... évről-évre koldusabbak lettünk... és mi vagyunk a gyengébbek... félre kellett állni.

Már nyolcan-tizen vannak körülöttem és folyik a szó, a beszéd, egy-egy odavetett mondat, gondolattöredék, egykedvűen, panasztalanul....

Én csendesen hallgatom őket, itt már nem segít néhány szem csokoládé.

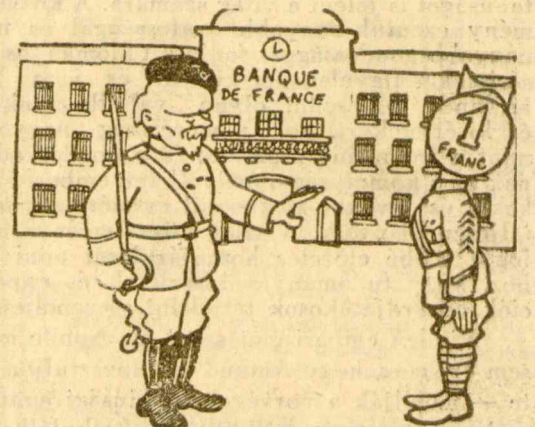
Nem akarom leírni összeszedett sóhajaimat. Nem is lehet talán így néhány szóval. Három-négyszáz oldalas regény illene ehhez a pár odavetett mondatból kisugárzó fájdalom leírásához. Stilszerűen ahoz a nagy regényhez, amelyet az élet ír. Szereplői a nagy regénynek Háromszék, Csik Fogaras Brassó Szatmár, stb. megyék elvérző magyarsága.

Beszállást jeleztek Budapest felé. A vonat megindul és elvissz tőlünk — talán örökre — kétszáz reménykedő lelket, viszi ki, az idegen ismeretlenségbe, viszi el abból az országból, ahol sóbányák vannak, rézbányák vannak, vas és aranybányák, kavics és kőbányák, földgáz, gyógy- és ásványvizek, kövéren termő buza és kukorica földek, gyümölcsök, szőlők, erdők rengetegjei....

Elmegy erről az áldott, kincses vidékről, oceaantuli rejtelmes országokba kétszáz dolgozni akaró és dolgozni tudó, keserű szívű, panasztalan ajku hazátlan magyar munkás.

Keresztury Margit.

MAR BRATIANU IS SZERETNE ITT, TARTANI.

Poincare (a stabilizált frankhoz:) Állj... egy lépést se tovább!

Szombaton és vasárnap az Apolloban operette ujdonság

FECSEKFÉSZEKA legszebb, legragyogóbb, legfinomabb és legmulatságosabb operette ujdonság!
A budapesti
Király-Színház óriási sikerű ujdonsága!
Főszereplők: Kolbay Ildikó, Mende Klári, Ihász Aladár.

2935

Külföldre készülnek a román intelligencia gyermekei

„Itt prostituálják Románia kulturáját!” — hördült fel egy aradi román esperes

Arad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az érettségi nyomán már megállapítható, hogy a hadbírói minőségben delegált professzor urakból az ugynevezett jóindulaton kívül a legteljesebb mértékben hiányzott az objektivitás is. Az eredmények kihirdetésénél valóságos tragédiák zajlottak le és a rövid kilenc nap alatt éveket öregedett diákok valósággal összeroppantak az ítélet súlya alatt. Többségi és kisebbségi szülők felháborodása egyaránt határtalan volt. Egy román felekezet közismert aradi esperese szinte magából kiélve kiáltotta:

Mindenki bolond, aki nem küldi külföldre gyermekét! Itt prostituálják a román kulturát, mert amit itt csináltak, az egyenesen kulturbotrány.

A felháborodott emberek mint határozott tényről emlékeztek meg arról a körülményről, hogy a buktatások aránya a miniszteriumtól megszabott kvóta szerint már jó eleve meg volt határozva. Egyesek azt állították, hogy a nagy területek felett élettel és halállal rendelkező temesvári körlet-diktátor az enyhe osztályzatok láttára kijelentette volna:

— Nem jó eredményekért, hanem a buktatási százalék felemeléséért, vagy legalább megtartásáért jöttem ide...

És spártai egyszerűséggel lerontotta a jegyeket.

Lehetséges, hogy ez a mende-monda csak a felízgatott képzelet születte. Bár az aránylag könnyű és nagyrészt jólsikerült vizsgák után kimutatott katasztrófális bukások feljogosítanak, sőt rákényszerítenek hasonló elképzelésekre.

Az objektivitás kedvéért felkerestem Arad egynéhány egész közéről érintett román vezetőegyházisát s kikértem véleményüket az érettségi eredményét illetőleg. Valóságos panaszláva indul meg s valamennyien hangsúlyozzák, hogy

az érettségi kulturbotrányán megrokkant erdélyi fiatalság a vak sovinizmus és a szellemi proletáriátus nyomora elől külföldre megy.

A körkérdések válaszait egy nagy aradi román bank direktorának nyilatkozata öleli egységesen fel:

— Fiam, aki ez alkalommal ismételtén elbukta az érettségi vizsgálatot, miniszteri engedéllyel az egyetemre jár s ott a jó tanulók sorába tartozik. Másik fiam, aki szintén elcsúszott az érettségi vágőhidján, tanulmányait külföldön végzi. Mint objektív és higgadt ember állítom, hogy itt ma már nem a tudás, hanem a szerencse az irányadó. Ha, amint állítják, tényleg kvóta szerint folyik a buktatás,

akkor egyetlen mód van a védekezésre és ez a mód

külföldre kell menteni az ifjúságot. Az érettségi ugylátszik a szellemi proletáriátus lelkiismeretlen gyárává alakult.

Az egész „bakalaurát” rendszer csapnivalóan rossz. Francia minta majmolása. És nem látják be, hogy ami gyengén bár, de bevált a franciáknál, az nálunk katasztrófálisan rossz.

*

Drámai megfigyelések az érettségi-harctér rémtörténeteiből

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Drámai eseményekkel és szomorú tanulságokkal ismét lezárult egy iskolai év. Beszámolókat akár így kezdenénk: Megtört szívvel jelentjük...

Mert ez az évszázlat valóban tragikus; hiszen elég, ha csupán a kolozsvári érettségit tekintjük, ahol

116 kisebbségi diák közül csak 25 tudta a vizsgát sikeresen letenni, 85 pedig tehát mintegy 80 százalék, megbukott.

Az ősi iskola, amely évszázadokon át több kulturát szívott be és sugárzott szét, mint amennyit Angelescu középkori talajon álló pedagógiai rendszere valaha is elérhet, sir lett, melyet egy nemzet áll körül.

S ez a nemzet: a jövő nemzedék.

Érettségi után.

Kedd délután hat óra. A kolozsvári malomuccai Baritiu liceum előtt csoportba verődve állnak a kisebbségi intézetek maturánsai és az eredményt várják. A kihirdetéssel azonban közeledik a liceum titkára. A várakozó diákok arcán aggódó bizonytalanság. Vajjon hányan mentek át és kik azok? Valahogyan megtudják, hogy Spacu professzor, a vizsgáztató bizottság elnöke már nyilatkozott a Brassói Lapoknak. A diákok erre a Brassói Lapok kolozsvári szerkesztőségéhez fordulnak. A kérdések és feleletek rövidke: Igaz volna? Tehát összesen 25? — Igaz. Részletes eredmények azonban az egyes intézetek szerint még mindig nincsenek.

A Regina Maria leánygimnáziumban működő bizottság — ahol a román intézetek növendékei vizsgáznak, — még nem fejezte be a szóbeli vizsgálatokat.

Pedagógiai képtelenségek sorozata.

Lássuk már mostan, hogyan is folytak le a kolozsvári szóbeli érettségi vizsgálatok és milyen ez a pedagógiai rendszer, amely az utóbbi időkben évről-évre valósággal lehengereli a kisebbségi iskolák növendékeit. A nemzeti tantárgyak vizsgáztatása általában kitűnő eredményeket mutat. A feladott kérdésekre a legtöbben folyékony románsággal adták meg a kielégítő választ. Azoknál a tantárgyaknál, azonban, amelyeket a törvény szerint anyanyelvükön kell a diákoktól kérdezni, egészen más az eredmény. A szaktanárok közül alig tud egy, vagy kettő magyarul, esetleg németül, s így már a kérdést is románul adják fel. Ez a módszer elsősorban törvényellenes, de egyben

Szóval megindul a szellemiségi kivándorlás. Legalább is a tehetősebbek elmenekülnek.

De hogy mit tesz a paraszt gyerek, hogy mi lesz a hivatalnok, a nyugdíjas kisebbségi szülő és az iparos apák gyermekeivel, azt nem tudja senki. Mi lesz Vinteanuval, a Moise Nicoara liceum szegénysorsu legjobb tanulóval, ki szintén elbukott, az talán nem is érdekel senkit. Pedig egyszerű a válasz. Semmi, éppenséggel semmi sem lesz. Mert a szegény ember esett áldozata lesz a legreakciósabb uralomnak: a liberális diktatúrának. A szellemi proletáriátus új karavánja fogja ellepni az országot és az élet koránrokkant harcosai beletörnek majd a nyomorba, melyet lelkiismeretlenül kettétörtött karrierjük eredményez.

Miniszter és professzor urak! akinek egyetlen kézvonása emberéletek felett dominál, teljhatalmuk glóriájának vakító fényében észre sem veszik, hogy a kisebbségeket és az erdélyi román testvéreket ütő botnak két vége van.

Mert a tudomány apostolai, a drákkói hadbírák a legteljesebb tekintélyrombolást vitték véghez. A legerősebb tekintélyen vágtak rést. Megdöntötték és megsemmisítették a tudást, az iskola tekintélyét!

S ezért az ideai érettségi nem a diákok tragédiája. Tragédiája az egész országnak is.

Balla Károly.

mindennél jobban tükrözi vissza azt az elszomorító tendenciát, amellyel a bizottság a kisebbségi diákokat kezeli. Csupa szakkifejezésekből állanak például a fizika, természetrajz, és kémia. Az érettségiző diákok ezeket a szakkifejezéseket az anyanyelvükön tanulták s így nem értik azokat meg, még ha tudnak is románul beszélni. A vizsgáztató tanárok ezenkívül egyre-másra adnak fel szóbeli mellékkérdéseket, amelyek természetesen szintén tele vannak román szakkifejezésekkel. Mindezek a körülmények rendkívül megnehezítik a tanulók sorsát.

Van mindezekon kívül a jelenlegi rendszerben egy olyan kinos és visszatetsző képtelenség, ami páratlanul áll a világon:

ha az érettségiző diák sikeresen kereszttől megy az összes írásbeli s a szóbeli tárgyain és megfelel, s mindössze csak egy tantárgyból kap elégtelen osztályzatot, újra elülről kell kezdenie az összes tárgyakat az írásbelitől kezdve végig.

Egy kisebbségi pedagógus nyilatkozata.

Egyik kolozsvári kisebbségi tanár mondotta:

— A felekezeti iskolák tankönyveit gyors revízió alá kellene venni. Az érdekelt tanárok ezt már régóta sürgetik is, de az erre irányuló intézkedés még mindig késik. A református középiskolák tanítótestülete a múlt évben már foglalkozott ezzel a kérdéssel és a revízió érdekében megfelelő határozatot is hozott, amelyet az egyházi hatóságok elé terjesztettek.

A három egyház sürgős konferenciát kellene hogy egybehívjon,

ahol a jövőre, nézve megbeszéljék a szükséges lépéseket

Még egy nagyjelentőségű megfigyelés.

A vizsgáztató tanárok kijelentették: Megvannak győződve arról, hogy a diákok sokkal többet tudnak, mint amennyit elárulnak. Látszik rajtuk a félelem, ami valósággal beléjük rekeszti a szót.

Ime egy hivatalos nyilatkozat mögött a tömeg-neurózis rémképei. — Angelescu büszke lehet, mert sikerül neki egy speciális, a maitól különböző társadalmat felnevelni. A szerencsétlenek és betegek társadalmát.

Gredinár Aurél.

Butorvásárlás bizalom dolga

Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat
MAROSVÁSÁRHELY-re és tekintse meg

Székely és Réti
erdélyrészi butorgyár Rt

hatalmas raktárak.

Büsenderfer, Stügl,
Wirt, Hoffmann

zongora és pianinó

gyárak képviselője. — Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

A vasuti kaland szomorú következményei

A kolozsvári törvényszék 15 napi elzárásra ítélte egy gyermekgyilkos internátusi növendéket

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kolozsvári törvényszék egy tragikus sorsú fiatal leány ügyét tárgyalta ma délelőtt.

Emlékeztet az a gyermekgyilkosság, mely a múlt év júniusában történt, s amelyet az egyik kolozsvári leánynevelő intézet növendéke, az akkor tizenhét éves Ch. H. követett el. Hazulról utazott vissza az intézetbe, s az uton a vonaton egy ismeretlen férfi elcsábította. A vasuti kalandnak következményei lettek, de az intézetben, ahol bennlakó volt, senki sem vett észre semmit.

Egy júniusi éjszakán megszületett a gyer-

mek és Ch. H. még azon az éjszakán rongyokba göngyöltte, azután kidobta a kertbe az ujszülöttet. Másnap kiderült minden, s az eljárást megindították a leány ellen.

Ezt a bűnügyet tárgyalta ma a kolozsvári törvényszék, természetesen zárt ülésen. A vádat Birrescu ügyész képviselte, s hosszas tárgyalás után a bíróság kihirdette az ítéletet. A törvényszék a gyermekgyilkos leányt tekintettel a sok enyhítő körülményre.

tizenöt napi elzárásra ítélte.

Egyidőben cáfolják és erősítik az Amundsen megtalálásáról szóló hírt

Élethalál-küzdelem a jégablakon — Dul a harc Nobile körül

Nobile tábornok ittasan indult neki az északsarki utnak

Oslo. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap egy rádiójelentés nyomán az egész világsajtót bejárta az a hír, hogy egy angol és egy norvég hajó a Spitzbergák legészakibb pontján megtalálták Amundsent és társait, akiket sikerült megmenteniük. Az újabb táviratokból úgy látszik, hogy az Amundsen megmentéséről szóló hír, mely világszerte olyan nagy megdöbbenést keltett, korai volt.

Egy oslói távirat a leghatározottabban cáfolja, hogy a kiváló svéd kutatót sikerült volna megmenteni.

Ezzel szemben egy londoni sürgöny szerint a „Marina I” nevű olasz repülőgép félreérthetetlen rádiójeleket vett fel arról, hogy Amundsent megtalálták és biztonságba helyezték.

Hasonlóképpen teljes bizonytalanság uralkodik Nobile csoportjának és Lundbergh repülőnek sora körül. A jégábla, mely e kétségbeesett csoportot magával sodorja árba került s egymásután ütközik össze a különböző jéghegyekkel. A tragédia előbb-utóbb elkerülhetetlennek látszik, s a szerencsétlen embereknek minden reménye csupán a Kraszín jégtörő hajóban van, mely nyolcméte-

res jégfalat hasítva másfél mérföldet tesz meg óránként.

Alesundi jelentés szerint Nobile kérte a Kraszín parancsnokát, hogy vigye magával. Kérését azzal utasították vissza, hogy Nobile idegei kiméletre szorulnak.

A világsajtó egyébként hevesen támadja Nobilet, akit az északsarki tragédiák okozójának tekintenek. A Stocholms Dagblader, a legnagyobb svéd napilap szenzációs részleteket közöl Nobile utazásáról s kifejti, hogy az olasz tábornok minden hozzáértés nélkül a legnagyobb hibák között indult neki az Északi Sarknak. Mint jellemző dolgot mondja el a svéd napilap, hogy

Nobile az indulás előtt nagy ivászatot rendezett.

Ugyanez az ujság támadó formában kérést intéz Thornberg kapitányhoz is:

— Ki parancsolta Önnek, hogy először Nobilet mentse meg?

A kavarodás tehát teljes. S az egymással ellentmondó hírek tömkelegéből csak egyetlen pozitívumot lehet kihámozni. Azt, hogy Nobile a babérok helyett töviskoszorút aratott merész vállalkozásával.

Vilma holland királynő ma délelőtt pert vesztett három alattvalójával szemben a londoni törvényszéken

London. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma délelőtt a londoni törvényszéken, az ugynevezett kancellári bíróság előtt rendkívül érdekes per zajlott le, melynek

felperese Vilma holland királynő volt

aki három alattvalóját saját személyében ugyan, de a holland államkincstár javára perelte be.

A per első vádlottja egy Londonban élő holland állampolgár, aki azon a címen került a bíróság elé, hogy nem fizette meg örökösödési adóját, míg a másik két vádlott a hátrálékos adó kiegyenlítése nélkül költözött ki Angliába.

Az angol jogászvilág óriási érdeklődéssel tekintett a per kimenetelére. Ma reggel a törvényszék nagy terme zsúfolásig megtelt s a padsorokban az angol jogászvilág legelőkelőbb tagjai voltak láthatók.

A tárgyalásnak, mely feszült érdeklődés közben nyílt meg, voltak humoros jelenetei is. Így például a bíró hivatkozott arra, hogy a keresetnek a felperes nevét is fel kell tüntetni. A királynő ügyvédje beleszólt:

— Bár felem férjes asszony, vezetékneme még sincsen.

A bíró: A perköltségekkel kapcsolatban is aggályaim vannak.

Az ügyvéd: A királynő az esetleges perköltségek fedezésére megfelelő összeget helyezett letétele...

A perbeszédnek során az alperesek ügyvédje hangoztatta, hogy a bíróság csak a bűnügy-

ben volna illetékes döntést hozni. Az érdekes jogi viták a déli órákig tartottak az ügyvédek között, végül 1 órakor Tomlin bíró meghozta ítéletét, mely kimondja, hogy a kancellári bíróság nem vállalkozik arra, hogy egy külföldi uralkodónak az adószedője legyen.

Tehát az angol törvényszék elutasította a királynőt keresetével, sőt a perköltségek megfizetésére is kötelezte.

Jóhiszeműséggel védekeznek a bukaresti nagy panama résztvevői

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A több milliárdos panama, amelyről tegnapi számunkban részletesen beszámoltunk, ma is élénken foglalkoztatja egész Bukarestet. Három nap óta állandóan tart a letartóztatottak kihallgatása, s a legtöbb arra az álláspont-ra helyezkedik, hogy jóhiszeműleg cselekedett.

A letartóztatottak között vannak Zaharia, Piperescu onnitai primár, J. N. Tomescu, a megyei közmunkák vezetője. A törvényszék ma megerősítette ezeket a letartóztatásokat.

A panamával kapcsolatban az ipari és kereskedelemügyi miniszter, akihez az ujságírók felvilágosításért fordultak, a következőket jelentette ki:

Különbséget kell tenni az ügyben szereplő magánügynek és a külföldi hivatalos ügynökök között. Végeredményben ennek a társaságnak szerzett jogai érintetetlenek, csak azoknak kell bűnhődniük, akik csalásokat követtek el az állam ellen.

Meghalt, mert olcsón adott el egy Tizian képet

Müncheni tudósítónk írja, hogy egy hitelezési pör során megdöbbentő tragédiát fedtek fel. Hinkerk József, Németországban született amerikai állampolgár, néhány évvel ezelőtti konzorciumot alapított Münchenben azzal a céllal, hogy híres festményeket fog összevásárolni. Hinkerk többek között Feldhausen német tanárral is tárgyalni kezdett egy képről Feldhausen a Habsburg-gyűjteményből megszerezte Tizian „Asszony a kutyával” című képét. Minthogy nem értett sokat a képekhez Hinkerk azzal argumentált előtte, hogy ez a Tizian-kép nem ér sokat, meg van sérülve, s különben is Tizian harmadrendű munkái közé tartozik.

— Legfeljebb 500 dollárt adhatok érte, — mondta ki a szentenciát Hinkerk.

Minthogy a professzornak szüksége volt a pénzre, odaadta ennyiért a műremeket.

Hinkerk a következő héten nyolcvanezer dollárért adta el a képet. Amikor Feldhausen ezt megtudta, annyira szívére vette a dolgot, hogy mérget vett be, amely néhány perc alatt megölte. A képkereskedő nem élvezhette sokáig tisztességtelenségének a következményét. Hitelezési csalást követett el, s ezért letartóztatták, a bíróság pedig most kétévi börtönrre ítélte.

A MAI PÉNZPIAC

A lej mára változatlan

Száz lej Zürichben

3.17 1/2

100 lej 0.61 dollár	1 dollár	163 55 lej
100 lej 4.3387 shilling	1 angol font	798 lej
100 lej 3 50 1/2 m pengő	1 pengő	28 60 lej
100 lej 2.56 1/2 marka	1 marka	39 15 lej
100 lej 20.67 1/2 cseh kor.	1 cseh kor.	486 lej
	1 o. schilling	23 15 lej

1 svájci frank 31.57 1/2 lej

A világpiacon nincs változás.

A belföldi piacon tartott árfolyamok.

Zürich. Devizák. (Zárjelben a tegnapi záró árfolyamtól való eltérések.) Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német marka 123 1/2, egy dollár 5.188, egy angol font 25.29, száz francia frank 20.36 1/2 (+0.00 1/2), száz olasz lira 27.26 1/4 (+0.01), száz cseh korona 15.37 1/2, száz dinár 9.13, száz lej 3.17 1/2, száz pengő 90.50, száz osztrák schilling 73.10.

Bukaresti Magyarok!

Szükségleteitek fedezésénél vegyétek igénybe, akik a hirdetnek — s ilyenkor hi...

BRASSÓI LAPOK

hirdetése alapján vásároltok. Ezáltal jobban szolgálnak ki benneteket és lapunknak is szíveséget tesztek vele. — BRASSÓI LAPOK KIADÓHIVATALA

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendő, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A X-gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.
A Brassói Lapok nyomdavezetőségének kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420.—, félévre 820.—, egész évre 1600 lej

Aláírták az olasz-magyar kereskedelmi szerződést

A két ország állategészségügyi szerződést is kötött

Róma. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A budapesti és római kormányok megbízottai tegnap este aláírták az olasz-magyar kereskedelmi és hajózási egyezményt. Az egyezmény, amely három évre szól, szabályozza a két ország állampolgárainak letelepedési jogviszonyait, s a legnagyobb kedvezmény elvének alapján rendezte a kereskedelmi, vasuti, hajózási s általános forgalmi relációkat.

Az egyezménynek záradéka az állategészségügyről szóló szerződés, mely a magyar állat-transportot olyképpen szabályozza, hogy az manapság, mikor a legtöbb európai állam a merev elzárkózás politikáját folytatja, különös vívmánynak tekinthető.

EGY ÉJ VELENCÉBEN

Hosszu idő után Brassóban tegnap került színre Johann Strauss, a bécsi keringő-herceg műve: *Ein Liebesnacht in Venedig*. Amikor Strauss Johann erre a gyenge szövegre komponálta muzsikáját, még akkor zeneszerzői pályájának kezdetén volt. De a nagy gonddal kidolgozott, gyönyörű dallamu zene már mutatta akkor, hogy Strauss Johann valamikor a legnagyobb zeneszerzők közé kerül. Nehéz munkája volt: A szöveg abban az időben íródott, amikor Európát a Boccacio-láz fogta el, s a szindarabok az olasz író témáit, vagy témáihoz hasonló történeteket vittek színpadra. Kissé szétfolyó cselekmény lett az *Ein Liebesnacht*-nak a szövege, de Strauss Johann zenéjével megmentette.

A fő női szerepet, Anina halászlányt Kolbay Ildikó játszotta és énekelte megértéssel Mende Klári szakácsnője temperamentumos volt, Miklóssy Margit kis szerepében (Testáció neje) kabinetalakítást nyújtott. László Andor a férfi főszereplő Guido Urbino herceg szerepét sok melegséggel énekelte, míg a többi férfiszereplők: Selmeczy Mihály, Izsó Miklós, Réthelyi Ödön és Leővey Leó humorukkal gondoskodtak a jókedvről. Az előadást telt ház nézte végig.

400 m³

JÉG

eladó

Ajánlatok „200” jelige alatt a lap kiadóhivatalához.

7194

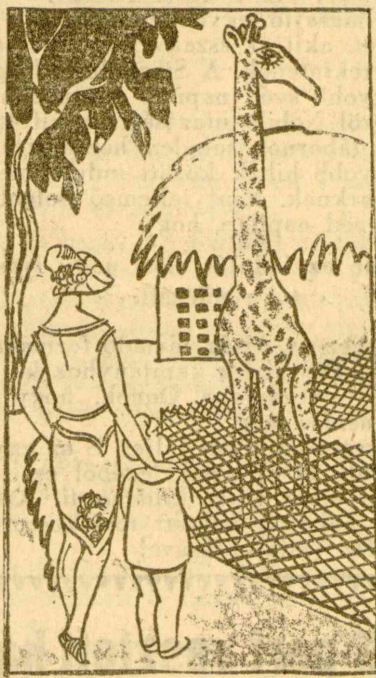
— Megölte az izgalom. Budapestről táviratozzák: Dr. Csepregy Kálmán 58 éves nyugalmazott gimnáziumi tanár tegnap nyaralásra utazott. A pályaudvaron az öreg professzor összeszólkózott a hordárral, aki keveselte a borraival. Csepregy az incidens annyira fölzgatta, hogy a rákosrendező állomáson hirtelen lefordult az ülésről s pár perc múlva meghalt. Az orvosi vizsgálat megalapította, hogy izgalmában szélhűdést kapott.

— Bartók József volt államtitkár meghalt. Budapestről jelentik: Bartók József nyugalmazott földmívelésügyi államtitkár, aki fiatalabb korában jelentős szépirodalmi tevékenységet is fejtett ki s különösen, mint novellista tűnt föl, tegnap 68 éves korában Budapesten elhunyt.

— A marosvásárhelyi érettségi eredmények. Marosvásárhelyről jelenti tudósítónk. Az érettségi vizsgák tegnap este értek véget és ma délelőtt függesztették ki az eredményeket. A bukási arányszám: 60 százalék.

— A cseh agrárreform áldozata. Nyitáról jelentik. Födmes községben tegnap öngyilkosságot követett el egy hajdani gazdag földbirtokos, Trencses Boldizsár. Reggel bezárkózott szobájába, szájába vette vadászfegyverét s mindkét csővét elsütötte. Azonnal szörnyethalt. Íróasztalán levelet találtak, melyben bejelenti, hogy a földreform miatt menekült a halálba.

MIRE JÓ A HOSSZU NYAK?

— Anyuka, milyen kitűnő dolguk van a zsiráfoknak!... Ha egy bonbont kapnak, negyedórát tart, míg a gyomrukba kerül...

— A Hungária nagy gólaránnyal győzött Pozsonyban. Pozsonyból jelentik: A Hungária mesteri játék után 8:2 (3:1) arányban legyőzte a Pozsonyi Torna Egyletet.

— Rákosi Jenő Rothermerenél. Budapestről jelentik: Rákosi Jenő, a magyar újságírás világszerte ismert, kitűnő neszora tegnap Londonba utazott, ahol lord Rothermerehez hivatalos.

— Központot és fiókinézetet alapítottak a csempészek. Laibachból jelentik. A rendőrség jól megszervezett, hatalmas csempész bandát leplezett le, amelynek tagjai már évek óta folytatják üzemeiket s különösen harisnyákkal árasztották el az országot. A csempészek üzleti rendszerességgel dolgoztak. Laibachban központot állítottak fel s minden valamire való vidéki városkában fiókinézetet létesítettek. Több letartóztatás történt. A vám kár mintegy három-négy millió dinár.

— Hazaérkezett a marseillesi tömeggyilkos. Párisból jelentik: A marseillesi tömeggyilkost, akit Drat néven ismertek, de voltaképpen Reynek hívják, Algírból, ahol elfogták, a marseillesi börtönbe szállították. Három nő meggilkolását már reábizonyították, tízenöt még kétséges.

Minden eseményről tiszta képet nyer, ha mindennap olvassa a **Brassói Lapokat.**

Dinghofer osztrák igazságügy-miniszter formálisan beadta lemondását

Bécs. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Dinghofer osztrák külügyminiszter tegnap átnyújtotta formálisan lemondását, amelyet Seipel kancellár elfogadott. Utódját rövidesen a nagynémet pártból nevezik ki, valószínűleg Clessing salzburgi képviselő személyében....

A meggyilkolt chisinaui szerkesztő orosz kém volt

Chisinau. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A chisinaui gyilkosság ügyében megindított nyomozás napról-napra újabb értékes adatokat derít felszínre. Jacobovici főszerkesztő meggyilkoltatása ügyében megindult nyomozás mára szenzációs és a gyilkosságra nézve felette fontos adatok birtokába jutott: Kolontaj Alexandra, Jacobovici vadházastársa bevallotta, tudta, hogy Vasia a kommunisták ügynöke volt.

Kolontaj asszony tegnapi kihallgatásán részletes vallomást tett egyrészt arról, hogy Jacobovici a szovjet kémje, Vasia pedig a szovjet ügynöke volt. Rejtélyesen kijelentette azt is, hogy a gyilkosnak nem sikerült átszöknie Oroszországba, még ma is Chisinauban rejtőzködik.

Az angol munkáspárt kéri a magyar kisebbségek panaszainak megvizsgálását

London. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az angol munkáspárt tegnap interpellációt intézett Chamberlainhoz az elcsatolt területek magyar kisebbségei panaszainak ügyében. A munkáspárt szónoka főképpen afelől érdeklődött, hogy a népszövetségen belül nem lehetne-e egy bizottságot alakítani, amely felülvizsgálná, vajjon a magyar kisebbségek részéről elhangzó panaszok jogosultak-e vagy sem?

Chamberlain azonnal válaszolt és kifejtette, hogy a kormánynak nincsen joga a Népszövetség elé ilyen indítványt terjeszteni. A Népszövetségnek megvan az illetékes szervezete, s a kisebbségeknek bármikor módjukban áll panaszukat az illetékes bizottság elé vinni.

Ezután Kenworthy képviselő a békeszerződések revíziójának kérdését vetette fel, mire Chamberlain kijelentette, hogy meggyőződése szerint senki se szolgálja a béke gondolatát, aki a békeszerződések revíziójáért harcol.

LEGUJABB

Lövenstein belga bankár, Európa leggazdagabb embere, tegnap repülőgépről a tengerbe zuhant és nyomtalanul eltűnt

DÜNKIRCHEN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap a repülés történetében még eddig páratlan szerencsétlenség történt. Lövenstein belga bankár, aki tudvalevőleg Európa leggazdagabb embere, tegnap repülőgépen tért vissza Londonból Brüsszelbe. Kisérétében két gyorsíró és inasa voltak. Mikor a gép Dünkirchenben leszállt, rémülten vették észre, hogy a bankár nyomtalanul eltűnt. Az összes belga lapok rendkívüli kiadásban számolnak be a szerencsétlenségről s kifejtik, hogy a szerencsétlenség csak úgy történhetett, hogy Lövenstein a toalettfülkébe menet eltévesztette az ajtót és a csapóajtón keresztül a La Manche csatornába zuhant.

Egy akrobata gummilapdában keresztülvágott a Niagarán

NEWYORK. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Laussier kanadai akrobata tegnap egy óriási gummilapdába rejtőzve átvágott a Niagara vizesén. A víz a kanadai partra vetette ki, ahol a lapdából ájultan húzták ki. Laussiernek szerencséje volt, hogy nem az amerikai partra vetődött, mert itt rendőrök várták, akik a törvényt tiltott életveszélyes mutatványért letartóztatták volna.

A magyar parlamentben beterjesztették a közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslatot

Az új javaslat intézkedései

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A magyar képviselőház tegnap rövid vita után általánosságban elfogadta a gyufa javaslatot, majd vita nélkül a magyar-osztrák kereskedelmi pótegyezményt is. Szeitovszky belügyminiszter ezután beteresztette a közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslatot, amely elsősorban jelentősen lecsökkenti a törvényhatósági bizottsági tagok számát. A javaslat további intézkedései szerint a bizottság hat kategóriából áll. Törvényhatósági választójoga lesz minden országgyűlési választónak és a szavazás titkos. A megbíztatás hat évig tart. A bizottságnak felelősségi jogköre egyáltalában nem lesz. A közgyűlésre klotirt állapot meg a javaslat. Széksértésért ötszáz pengőig terjedhető büntetéssel büntethető a vétke. A rendezárat az elnök kizárhatja az ülésből és tagságától is megfoszthatja.

A közgyűlést kisülés kősziti elő, aminek megalakulásával az állandó választmány és a városi tanács megszűnik.

A belügyminiszter a bizottságot hazafiatlanságért és az állambiztonság veszélyeztetésért feloszlathatja.

Közigazgatási gyakornoknak jogi, államtudományi, vagy közgazdasági doktorátusának kell lennie és az elméleti minősítésen kívül három évi közigazgatási gyakorlatra van szüksége a kinevezéshez.

A főszolgabírákat a törvényhatósági bizottság áthelyezheti más járás élére, a főispán pedig a szolgabírákat és az aljegyzőket cserélheti ki. A nyugdíjazási korhatár negyven évi, a főiskolát végzeteknél harmincöt évi szolgálat.

— *Rauca-Rauceanu Vince négy perét a brassói törvényszék fogja tárgyalni.* A brassói törvényszék ma délelőtt érkezett meg a legfelső semmitőszék döntése, amely szerint Rauca-Rauceanu Vince országgyűlési képviselő négy perét a sepsiszentgyörgyi bíróságtól a brassói bírósághoz utalják át tárgyalás végett. A brassói törvényszék vezetőelnöke már fel is kérte írásban a sepsiszentgyörgyi törvényszék elnökét, hogy a perek aktáit küldje át a brassói törvényszéknek.

— *Felakasztotta magát egy állami bányász, mert nem télt keresetéből a házbérre.* Nagybányáról jelenti tudósítónk: A legmeszebbmenő igénytelenséghez szokott állami bányász munkások közül is halálba kergetett most egyet az igazán elviselhetetlenné vált nyomor. Gáspár Jakab veresvizi bányács minden igyekezete mellett sem volt képes többre vinni havi fizetését két és fél ezer lejnél, miből tetemes levonások után éppen csak élelemre jutott öttagu családjának, úgy, hogy a legjobb esetekben is csak egy-két százast kapott ki készpénzben. Ennyiből nem tudta ruházni gyermekeit s emellett rendesen fizetni házbérét. Miután hiába futkosott kölcsönért, az egyik közeli erdőben felakasztotta magát, mert nem mert pénz nélkül a háztulajdonos elé kerülni. Rövid levelet hagyott hátra, feleségének, amelyben bocsánatot kér, hogy nem bírta tovább a harcot a rettentő és egyre mélyülő nyomorral. Munkástársai hatalmas részvéte mellett temették el az általános bányásznyomornak ezt az első áldozatát.

— *Hunyadmegyei idillek.* Hunyadmegyei szerkesztőségünkől: Speciális hunyadmegyei eseményekről számolhatunk be. Romosan Miklós vulkáni 19 éves fiatalembert, amint a hegyen a marhákat őrizte, megtámadta Romosan Petru és Romosan János és több fejszecsapást mérték áldozatukra, akit súlyos sebeivel azonnal kórházba szállítottak. — Selesan Joan Meria községben 16 éves fiatalembert szintén fejszével megtámadta Selesan Timedeu odavaló lakos. Selesan Joant is nagyon súlyos sebeivel kórházba kellett szállítani.

— *Eladó fotballisták.* Tegnap került napvilágra a magyarországi profiegyesületek visszatartási, és szabadlistája. Tizenkilenc egyesület 56 embernek felmondott, ezek mehetnek oda, ahova akarnak, 83 embert pedig az eladók listájára tettek. Eladók az ismertebbek közül Steiner és Relutövsky a Bátyából, Tritz, Kleber II., Biri, Oláh és Balasits a Hungáriából. Visszatartottak 271 játékost.

* *Eljegyzés.* Karl Aranka Magyarlajos és Kohn Zenó Várhegy, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

↓ *Hetven magyar versenyző megy ki az olimpiásra.* Budapestről jelentik: A július 28-án kezdődő olimpiai főversenyekre Magyarországot a vívókon, hölgyeken és lovasokon kívül hetven versenyzőt nevezett be. Ezek közül a legtöbb atléta és úszó.

— *Különös geológiai jelenség Beszarábia északi részén.* Chisinauból érkezett táviratok szerint, Soroca város környékén fekvő Abramovica és Orodista községek közelében egy idő óta különös geológiai tünetmények folynak le. A beszarábiai területnek ezen a részén hatalmas földalatti dörgések hallhatók. A föld időnkint nagy területen megrendül és utána az addig sík föld apró, párhuzamos dombláncokkal telik meg. Igen gyakran előfordul, különösen a délutáni órákban, hogy a zúgás szakadatlan dörgéssé alakul át s ágyulövészerű döbbenések hallatszanak a föld mélyéből. Máskor pedig, főként éjszaka idején nyögések és sívások keveréke hallható, amely végül is egy hatalmas vizesés zuhanásához hasonló zajban végződik. Hat hét óta ismétlődnek ezek a jelenségek. Soroca környékén rémitve a la'osságot, amely abban a hitben, hogy vulkánkitörés készül, elkészültek arra, hogy otthagyják lakhelyeiket. A chisinaui geológus szakértők szerint a beszarábiai terület nem vulkánikus eredetű, tehát vulkánikus kitöréstől sem kell tartni, s minden valószínűség szerint egy hatalmas földalatti forrás keres utat a kitörésre.

* *Orgonahangverseny a román. kath. templomban.* Jul 10 én, kedden este 8 1/2 órakor tart orgonahangversenyt Bickerich Viktor tanár a román. kath. templomban. Közreműködnek Bickerich A. urasszony, Biemel S. ur. A műsor az orgona művek remekeléből van összeállítva, mely pártolást érdemel.

* *Tudományos alapon bebizonyított legjobb gyógyszer makacs és kronikus székrekedések ellen a „Lubroil” iztelen és szagtalan folyadék.* Egy üveg ára 65 lej. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. — Ha nem volna kapható kérje direkt Dr. Al. Iteanu gyógyszerárától Bukarest, Calea Victoriei 82.

* *Magyaránny vizumkedvezmény Magyarországra.* Egész Európában mindenütt nagy propagandát fejtnek ki az idegenforgalom érdekében és ezt az egyes államok különféle kedvezésekkel támogatják. A Duna-Szövetség kérelmére a magyar kormány most olyan vizumkedvezményt engedélyezett, amintőre még nem volt példa azóta, mióta Magyarországra is csak vízum váltása mellett lehet utazni. Az említett Szövetség által kibocsátott igazolványok alapján ugyanis július 1-ől november 30-ig, tehát teljes öt hónapon át vízum nélkül lehet átlépni a magyar határt és ez esetben a vízumot utólagosan, féláron adják meg, de meg lehet szerezni a vízumot előre is, ugyancsak féláron a bukaresti és kolozsvári magyar konzulátusoknál is. Ezt a vizumkedvezményt nemcsak azok vehetik igénybe, akik Budapestre utaznak, hanem bárki, aki Magyarországra bárhova utazik, sőt azok is, akik Magyarországon csak keresztül utaznak.

* *Bécsi belgyógyász specialista Brassóban.* Dr. Taffet Ernő a bécsi I. belgyógyászati (Wenckebach) klinika éveken keresztül volt secundarius a megnyitotta rendelőjét szív, tüdő, gyomor, anyagcsere (cukor, koros kövérség) és egyéb belgyógyászati betegek részére Kapu ucca 10 sz. alatt. Rendel 8-10 és 2-4 ig.

* *Felvétel a Szegedi Katolikus Növendő Egyesület „Szent Erzsébet Otthonba”.* A Szegedi Katolikus Növendő Egyesületnek Szegeden Korona-u. 16 és 17 szám alatt levő Székházában szervezett Szent Erzsébet Otthonban, amely immár fennállásának 5 ik évébe lép s tetemesen kibővíve szolgálja célját, az 1928-29 iskola évre 52 növendék nyer elhelyezést. Felvételt a Szegedi Ferenc József Tudomány Egyetem bármely fakultására beiratkozott, valamint középiskolai román. kath. hallgatók folyamodhatnak. A felvétel iránti folyamodványok 1928 július 20-ig az Egyesület elnökségéhez intézendők. A felvétel 10 hónapra szól. Az ellátási díj havi 63 pengő, külön szobában pedig két növendék számára havi 80 pengő. A jelzett díjért, a növendékek teljes ellátást: négyeszeri étkezést, fűtést, világítást, ruhamosatót, fürdést kapnak s az intézet könyvtárát használhatják. A növendékek vallás erkölcsi nevelését s családi irányu gondozását a fenntartó Egyesület minden tekintetben biztosítja. Az Egyesület székháza a város központjában fekszik, közel az egyetemi épületekhez s a különböző női középiskolákhoz. Részletes felvilágosítással készséggel szolgál az egyesület elnöksége.

* *Dr. Sbarcea Teodor vármegyei főorvos* megkezdte orvosi rendelését reggel 8-10-ig. Telefon 290.

GÉPÉSZETI SZAKKÖNYVEK

Balog—Syll: Dieselgépek kezelése és karbantartása	Lej 70
Bozóky: Lokomobilok szerkezete és kezelése	104
Lencz: Cséplőgépek szerkezete, szerkesztése és javítása	58
Beretvás: Szívógázmotorok	79
Mihályi: Az autó. Autóvezetők és szerelők kézikönyve	164
„ Motorkerékpár	96
Kink—Mihályi: Autójavítás kézikönyve	58
Knapp: A kenőanyagok	79
Schächter: A motorekék szerkezete és kezelése	170
Frank: A gőzgép	102
Balog—Syll: Dieselgépek szerkezete	79
Schreiber: Automobilisták zsebkönyve	110
Balog: Gőzgépek	58
Göndör L.: Gyorsfutásu benzinmotorok	157
Hinsenkamp: Műszaki mechanika	232
Mihály Dénes: Az automobil	246
„ Motorkerékpárok szerkezete	157
Naszályi: Stabíl gőzkazánok és gőzgépek gyakorlati tan önyve	252
Sasváry Géza: Hydrodinamika	612
Sümege L.: Tűze őanyagok okszerű felhasználása	110
Balassa F.: Cséplőgépek	225
Jávör: Lőerőszámítás	48
Sávoly: A gőzmozdony	238

Az ár és 10 lej portóköltség beküldés ellenében
ajánlva azonnal szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya.

STRAND SZANATORIUM

Dr. Horváth, volt Mahler Abbázia

Minden kényelemmel berendezett gyógyintézet közvetlen a strandon. Hidegvizkurák az összes gyógyfürdők, villamos kezelések, Zander diéták. — Igen mérsékelt árak. Kifűző konyha.

8164

SZÍNHÁZ

*

Heti műsor:

Csütörtök: Külváros. (Peripherie.) A modern drámaírás leghíresebb, legnagyobb sikerű ujdonsága. A berlini, bécsi, budapesti színházak leggrandiózusabb szenzációja. Ujdonság, először. (Sorozat szám: 41.)

Péntek: Paganini. (Unnapi előadás) Lehár Ferenc 25 éves szerzői jubileumának tiszteletére. Lehár legtekélyesebb, legművészebb operettje. Kolbay Ildikóval, László Andorral, Ihász Aladárral. (Sorozat szám: 42.)

Szombat: Fecskefészék. Operette ujdonság, először. A budapesti Király-Színház óriási sikerű ujdonsága. Kolbay Ildikóval, László Andorral, Ihász Aladárral. (Sorozat szám: 43.)

Szombat d. u. 4 órákor: Mágus Miska. A leghíresebb magyar operette Mende Klárral, Ihász Aladárral, László Andorral. Mozi-helyárak: 30, 20 és 10 lej. (Sorozat szám: 44.)

Vasárnap d. u. 4 órákor: Mersz-e Mária? Operette revü ujdonság mérsékelt helyárakkal. (Sorozat szám 45.)

Vasárnap este fél 9 órákor: Fecskefészék. Operette-ujdonság másodszer. (Sorozat szám: 46.)

Hétfő: Nászéjszaka. (Esti előadás mozi helyárakkal. Legdrágább hely az első sorban: 50 lej. A többi helyek árai: 40, 30, 20 és 10 lej. Kolbay Ildikóval, Mende Klárral, László Andorral, Ihász Aladárral. (Sorozat szám: 47.)

A heti műsorra tűzött összes előadások jegyei előre megválthatók az Apolló pénztáránál délelőtt 9-től 1-ig és délután 6 órától 8 óráig.

Ma este van a Külváros premiere az Apollóban. Frantisek Langer világhírű új darabjának, a „Külváros”-nak ma este van a premierje az Apollóban. Ez lesz az idei évad utolsó prózai premierje.

Mágus Miska 50, 20 és 10 lejes helyárakkal. Szombaton délután négy órákor a legnépszerűbb magyar operett, a „Mágus Miska” kerül színre olyan olcsó helyárakkal, hogy még a legdrágább jegy az első sorban is csak 30 lej.

Fecskefészék — operett-ujdonság. Gyönyörű zenéjű új operettnak a premiere lesz szombaton este. A „Fecskefészék” a budapesti Király Színház most elmúlt évadjának legnagyobb sikerű és legvonzóbb ujdonsága volt. Bécsben pedig olyan diadalt aratott a „Fecskefészék”, hogy egy egész évig játszották minden este megcsókítás nélkül. A Fecskefészék szerzője: Granichstaden Brunó. A Fecskefészék főszereplői: Kolbay Ildikó, László Andor, Ihász Aladár, Selmeczi Mihály, Leövey Leó.

Holnap este: Paganini, Lehár legszebb operettje. Lehár-ünnep lesz holnap este a magyar színházban. A világhírű zeneszerzőt most az egész világ n. ünneplik művészi pályafutásának 25 éves jubileuma alkalmából. Az Apollóban holnap este jubileárius előadásul a Lehár legszebb zenéjű, legtekélyesebb operettje, a „Paganini” fog színpadra kerülni.

Mersz-e Mária? — olcsó helyárakkal. Vasárnap délután négy órákor az idei évad legnagyobb sikerű revü-operett-ujdonsága kerül színre, a „Mersz-e Mária”, olcsó délutáni helyárakkal. Jegyek a rendkívüli érdeklődésre való tekintettel előre válthatók.

A jövő hét nagy ujdonsága: „Csattan a csók.” Már most felhívjuk a közönség figyelmét a jövő hét nagy szenzációjára, a „Csattan a csók” című briliáns párisi operett-ujdonság premierjére. Ez lesz az utolsó operett-premier a szezonban.

SPORT

A Mihail Viteazul Brassóban

Az országos labdarugóbajnokság közép-döntőjébe négy csapat kerül. A Soimii—Kinizsi elődöntő eredménye után a Kinizsi valószínűleg az óvás hasznos fegyverével fog élni és az ideai bajnokság megkezdése óta sok driblin áment bajnokcsapat talán ismét felküzdi magát a döntőig. A Romania—Jiul elődöntőt vasárnap játsszák le, s a győztes 15-én kerül össze a Soimii—Kinizsi mérkőzés zöldasztali győztesével. Közben a brassói Coltea tisztán és feltartóztatlanul, óvások nélkül halad a döntő felé. A brassói bajnokságot nagy előnnyel, vitathatatlanul nyerte, a selejtezőt a szerencsés sorsolás folytán elkerülte, az elődöntőben a bukaresti Olympiát verte, vasárnap pedig már lejátsza közép-döntő mérkőzését, a chisinaui Mihail Viteazul ellen.

Tulságosan messzire van tőlünk Jasi, Csernovicz és Chisinau ahhoz, hogy az ottani sportviszonyokról kellőképp tájékozva lehessünk. De abból, hogy a Mihail Viteazul verte a jasszi bajnokcsapatot, majd az elődöntőben a csernoviczi fejlett labdarugósport reprezentánsát, a híres Polóniát, következtethetünk a távoli csapat erejére. A Colteának minden esetre nagyon fel kell készülnie erre a közép-döntőre, mert az ismeretlen erejű csapat könnyen okozhat nagy meglepetést egy hirtelen betöréssel. A Coltea rutinját ismerve, bizunk abban, hogy mégis csak ő fogja megvívni a döntőt. A hazai pálya, és a pihenség előnye az ő részükön lesz, s már csak ezért is az ő feltétlen győzelmét várjuk.

Kik mennek atlétáink közül Amszterdamba?

Az FSSR központi atlétikai szakosztálya hosszas tárgyalások és mérlegelések alapján tegnap döntött az amszterdami olimpiászra kiküldendő atléták személyére nézve. Elhatározták a programba felvett huszonnégy atlétikai szám közül tizenháromba beneveznek román atlétákat is.

Hivatalos közlés szerint Amszterdamba a következő nevezéseket küldték be:

100 és 200 m. futás Péter László.
800 és 1500 m. futás Kabáth István.
Marathoni futás Cristescu kapitány.
110 m. gátfutás Albrich.
400 m. gátfutás Virgil Jon.

Dekation: a szombati és vasárnapi dekalon verseny győztese (Virgil, Csegezi és Haydn közül az egyik.)

Magasugrás: Russu, Tiberiu és Stefán József.

Súlydobás: Fritz Sándor és Dávid József.
Diszkoszvetés: Dávid József.
Gerelyvetés: Rottmann.

4x100 m. staféta Stefan—Péter—Albrich—Virgil.

Kabát és Rottmann részvétele egyelőre kétséges, tekintve, hogy jelenleg mindketten külföldön tartózkodnak. A végleges névszerinti nevezéseket július 15-én küldik be.

A válogatás nagyjában sikerültnek mondható.

† A WAC Brassóban. A jövő hét szerdáján lesz az idén az első nemzetközi labdarugómérkőzés Brassóban. A romániai turára indult kiváló elsőosztályú bécsi csapat, a WAC látogat el Brassóba, hogy a Colteával való mérkőzése során bemutassa a bécsi labdarugás szépségeit. A WAC első garnitúrájával jött Romániába, játékosai közül négy többször szerepelt az osztrák válogatásban. A csapat a következő felállításban fog Brassóban játszani:

Hidden
Sesta
Braun
Weiss, Bilek II., Hierländer, Walzhofer, Huber

A nagy mérkőzésre a jegyek előre válthatók Benkő Ignác könyvkereskedésében, Kapu-utca, (Tribün-jegyek) és Geller kolostor-utcai sportüzletében (páholy és álló-jegyek).

† A Kehrling Ansen pár győzött. Londonból jelentik: A wimbledoni tennisz világversenyen a Kehrling—Ansen vegyes-pár 6:2 1:6, 7:5 arányban győzött a Peters—Bolegatepár fölött.

Művészasszony

Írta: Sz. Solymos Bea (45)

— Nézze istennő — nem akarna-e valami pompás párisi mulatóba velem jönni? Elgárdirozám. Esetleg egy német leányt, magunkkal viszünk.

Dalma szinte szíszet az indulattól.
— Ne szóljon többé hozzám, mert botrányt csinállok.

Bányai János csufosan vigyorogva felelt.
— Parancsára hallgatók. De még keltek én magának valamiért kis vadmacska. Akkor majd behuza a körmét.

Szerencsére a vacsorának vége volt s Dalma üldözött vadként menekült szobájába.

Azonban ezt a kellemetlen tényt kiverte hamarosan a fejéből a régi iskolatársának — Elvirának látogatása. Elvira végtelen jókedvű csaknem bohém leány volt, akit Dalma síri vagy busulni sohasem látott.

Szinte felüdült a kedves jó lány láttára. Hamarosan megcsinálták terveiket, hogy együtt járják be Páris érdekes és nevezetes helyeit.

Dalma körül megfordult a világ.
Egész egyénisége mintha kicserélődött volna. Hónapok multak el és nem tudott betelni a sok érdekességgel.

Mivel Elvira már mindent ismert, igen kellemes és jó ciceróne vált belőle. S Dalma nagyon hálás is volt ezért.

Közben egy érdekes kis csomagot kapott hazulról édes anyja leveleivel.

„Édes kis lányom!

Nagyon nehéz feladattal bíztál meg elutazásod előtt. Belebetegedtem, de most már én is átestem mindenben s mintha én is megkönnyebültem volna! Jól vagyok már! Az operáció sikerült. Vagyis — a képrámát és a ládát külön elégettem, de a képpel sokáig viaskodtam. Mintha minden alakja feléledt volna és bőszi kiáltásokkal tiltakoznék az elpusztítás ellen.

Mindenkit eltávolítottam a házból, hogy egyedül cselekedhessem. Szén parázsra rostélyt állítottam és a képet ollóval apró darabokra vagdaltam.

Milyen jó, hogy te nem láttad a gyönyörű Salome tüztől megvilágított arcát. Mintha könyörgött volna a máglyahaláltól irtózva. Minden elégett már, csak Salome feje küzdött még a lángokkal.

Életben akart maradni.

Kisértésbe jöttem, hogy ezt elteszem, ezt az egy fejet — legalább.

De akkor magam előtt láttam a te határozott parancsoló tekinteted és könyörgő hangod hallottam.

— Ne maradjon belőle semmi — csak hamu.

Ime a fej is elégett.

Egy kis terrakotta vázácskád volt, amit úgy szeretted, mert egy kis amhorához hasonlított.

Összegyűjtöttem a rostélyról a remek kép hamuját és beletettem egy kis urnába, agyagot töntem bele és újra kiégettetem.

Fogadd bizonyosságul. Ime itt mellékelem.

— És Dalma kezébe vette a parányi amphorát, tenyerére állította, mint egy római papnő aki az isteneknek mutat be áldozatot. Dalma a Muzsájának, a művészet istenének mutatta be életé legértékesebb munkájának hamvait és messziről nézte, mint egy távolodó emléket. Egy halk szertartásos csókot lehelt rája, mint ahogy a halotti homlokát csókolja meg az ember, mikor már megnyugodott a változhatatlanságban. Azután odaállította íróasztalára örök jelnek.

— És akkor visszaemlékezése látóhatárán elébe állt a müncheni Bavaría szobor. A régi Dalma!!!

— És képzeletben a szobor talapzatára állította a kicsi miniatűr urnát.

XXIV. Fejezet.

Dalma festési ambíciója lassan-lassan feléledt ismét a sok látás és tanulás hatása alatt. Vágyott már az ecset után. A luxemburgi kert mellett csaknem naponta elsétált.

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG

Az olaszok szoros gazdasági kapcsolatot akarnak létesíteni Erdéllyel

Egy érdekes és tanulságos nyilatkozat

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósító-jától.) Erdély önállósága tulnyomó részben kisebbségi ipari és kereskedelmi osztály szempontjából jogosan képezheti komoly akció tárgyát.

Az olaszországi gazdasági, ipari és kereskedelmi körök már régebben felvetették a kérdést; az Averescu-kormány idején pedig szóba került egy olasz gazdasági bizottságnak Erdélybe való kiküldetése is, amely az olasz államtól függetlenül kötött volna gazdasági egyezséget Erdély nevesebb termelő, ipari és kereskedelmi vállalataival. Averescuék távoztása, a liberálisok kormányra jövétele háttérbe szorította ezt a szép akciót, míg most újra felszínre került a kérdés és pedig ugyancsak olasz részről.

A napokban érkezett Bukarestbe egy olasz gazdasági egyesület vezetője, aki diszkrét tanulmányokat akar Erdélyben végezni ebben az irányban és akinek érdekes fejtegetéseit névtelenül kell leközlönnünk.

— Szerintem, — mondotta az előkelő olasz látogató — Erdély képezi Románia kapuját, Románia legfontosabb ipara, legfejlettebb kereskedelme, legbelterjesebb gazdasági akciója, Erdélyben összpontosul. Gazdasági, ipari és kereskedelmi szervezetség szempontjából Erdély első helyen áll s mint ilyen, méltán nevezhető Románia legnyugatibb színvonalon álló gócpontjának, ahol a gazdaság szakképzettség, az iparos magas színvonalon álló izlése, a kereskedelem lelkiismeretessége és pontossága már a háború előtt is általános elismerés tárgyát képezte.

— Ilyen körülmények között Erdély nem kerülhetett el az olasz gazdasági körök figyelmét, ahol a Romániával való belterjes cserekereskedelem biztosítása érdekében Erdélyben látják a siker zálogát. Tagadhatatlan tény, hogy Olaszország nagy reményeket fűz ehhez az eszméhez, mivel Olaszországnak eminens gazdasági érdekei teszik szükségessé ennek az eszmének mielőbbi gyakorlatba vitelét. Annak ellenére, hogy Románia még mindig nehezen tudja kielégíteni az ország vasuti teherforgalmi igényeit, ha Erdéllyel egy illyenszerű meg egyezés jöhetne létre, biztosítani tudná a vasuti teherforgalmat, azáltal, hogy a magyar állammal egyetértőleg kellő számú magyar vasuti teherkocsit bocsátana az illető erdélyi szállítók rendelkezésére. Az ilyen módon felszabadult román vasuti teherkocsikat viszont az Olaszországnak szánt áruknak vagy Olaszországból behozandó cikkeknek dunai illetve tengeri úton való lebonyolítására használná fel, amely kocsik részben Galacon át, részben pedig Konstancán keresztül juttatnák az árukat az ott állomásozó hajókra, illetve hoznák be az ország belsejébe a vízi úton behozott olasz importcikkekkel.

— Amennyiben az erdélyi ipari és kereskedelmi viszonyok kellő garanciát nyújtanak a komoly kereskedelmre, Olaszország összes ipari és kereskedelmi képviselőit Erdélyben összpontosítanók. Az ezzel járó hitelügyletek gyors és sikeres lebonyolítása érdekében

egy tekintélyes tőkével rendelkező olasz bank külön fiókot állítana fel Erdély valamelyik városában.

s így az ügyet érdemi részében a legrövidebb úton meg lehetne valósítani.

— Román állampolitikai szempontból a két állam közötti kereskedelemnek Erdélyben

való összpontosítása nem képezheti kifogás tárgyát, — fejezi be érvelését az olasz gazdasági vezető személyiség, — mivel ma Erdélyben nagyon sok olyan román — tehát nem kisebbségi cég — létezik, amely cégek, az erdélyi szokásoknak megfelelően teljesen nyugati alapon rendezkedtek be, sőt Románia más területein létező fiókjaikat is ebben a szellemben irányítják.

Eddig az olasz gazdasági egyesület vezetőjének érdekes érvelése. Amely érvelés csak črömmel kell, hogy eltöltse azokat a román vezető gazdasági köröket, ahol a realitás szemüvegén keresztül szemlélik az eseményeket s amely realitás oly kedvező színben tünteti fel Erdély gazdasági, ipari és kereskedelmi erkölcsseit, amelyek idővel egész Románia gazdasági, ipari és kereskedelmi köreit át kell hogy hassák.

V. J.

Tizenöt tanoncotthont állítanak fel Erdélyben

Cunescu vezérigazgató nyilatkozata

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósító-jától.) Az Országos Tanoncmenhelyek szervezése a legnagyobb érdeklődés közepette folyik az egész országban. Cunescu vezérigazgató, aki a munkaügyi minisztérium bizott meg a szervezéssel, a következőkben ismerteti a Brassói Lapok számára a helyzetet.

— Romániában teljesen ismeretlen fogalom volt a háború előtt ez a kérdés, azonban az iparilag fejlettebb területeknek idecsatolása hozta magával, hogy ezzel a kérdéssel behatárolban foglalkozzunk. A munkaügyi minisztérium sok küzdelem után, rávette a pénzügyminisztert, hogy e célra szükséges költségeket fedezze, amely költségek már eddig megközelítik a száz milliót. Amíg a regátban a kereskedelmi és iparkamarák építettek nagyrészt ilyen menhelyeket, ahol a tanonc rendes, higienikus lakást, jó ellátást, valamint komoly, kulturális nevelést kap, talán kissé egyszerűbben berendezve, azonban a higienikus követelmé-

nyeknek és a kulturigényeknek teljesen megfelelő berendezésű otthonokat építünk az erdélyi tanoncok számára is.

— Arra a megjegyzésére, hogy nem használták-e ki egyes regáti cégek a szállítási előnyöket, csak annyit mondhatok, hogy ezek az építkezésekkel járó anyagok, valamint a könyvek minden egyes város vagy vármegye területén fognak beszereztetni, ahol ezek a tanoncotthonok épülnek, hogy ezzel segítsünk az egyre növekvő munkanélküliségen. Egyelőre tizenöt ilyen munkás otthont állítunk fel Erdélyben, ahol faji és nemzeti különbség nélkül egyaránt élvezhetik a tanoncok a kulturintézmény előnyeit. Mi elismerjük, hogy önk, kisebbségek, fejlettebb fokan állanak ebben az országban, éppen ezért számítottunk is arra, hogy ebben a nagy horderejű kérdésben a legnagyobb jóindulattal fognak bennünket támogatni.

Kivándorlási statisztika

amely tükrösképe az ország gazdasági helyzetének

A napokban jelenik meg a munkaügyi minisztérium kebelében működő kivándorlási statisztikai hivatal hivatalos közlönye, melyből a következő érdekes adatok tűnnek ki:

— Amíg 1926-ban 21681 román állampolgár vándorolt ki az országból, addig 1927-ben a kivándorlók száma 3919-re apadt. Ennek a meglepő csökkenésnek az adja a magyarázatát, hogy az egyrészt megdrágult személyszállítási viszonyok és vízumozások, másrészt a nehezen beszerezhető pénzösszegek akadályozzák meg a népet a kivándorlásban.

Ugyancsak e statisztika szerint szembejön az a rettenetesen szomorú helyzet, hogy

a kivándorlók óriási többségét a kisebbségi elem szolgáltatja ebben az országban.

ahol úgy a munkaviszonyok, mint az elhelyezkedési lehetőségek, valamint a folyton dráguló életviszonyok éppen a kisebbségi népeket sújtják a leginkább. 8919 kivándorlóból volt: 530 román, 872 magyar, 928 rutén, 2928 zsidó, 241 orosz, 2505 német, 330 jugoszláv, 495 török, és 90 más nemzetiségű román állampolgár. A

mi pedig a legsajnálatosabb, ezernél több a kivándorlásra szorult szakmunkások száma.

Hogy aztán milyen helyzet várja e kivándorlókat külföldön, erre is érdekes számokkal felel a statisztika. Amíg 1926-ban 1307 kivándorló tért vissza az országba, addig 1927-ben a hazatérők száma 3170-re emelkedett. De itt aztán megfordult a helyzet. Ebből a 3170 hazatérő kivándorlóból 772 román, 270 zsidó, 160 magyar, 247 német, 206 orosz, 1358 bulgár, akiket a megcsonkított Bulgária nem bír már eltartani és 177 más nemzetiségű román állampolgár

Amíg 1926-ban 4071 idegen vándorolt be Romániába, addig e bevándorló idegenek száma 1927-ben 7958-ra emelkedett. Azonban nagy csalódás érte őket, mert a nehéz gazdasági és ipari viszonyok lehetetlenné tették számukra a megélhetést s így az előző évekkel bevándorlottakkal együtt 1926 és 1927 években összesen 24493 idegen tért vissza hazájába. Ezek közül a visszavándorlók közül első helyen áll Bulgária (4645), akiket a hatóságokat kényszerítették nagyrészt azaz, azután Csehszlovákia (1667), Magyarország (1586), Ausztria (1227), Németország (1940).

Lakatosok, asztalosok
figyelmébe!

Képviseletnek Brassómegyére kizárólagosan
Varga János
lakatos cég bízott meg, ahol minden felszerelés raktáron kapható.
BRASSÓ, Szent János-utca 17. sz.

W. D. „HANOMAG“

28-32 lóerős traktor benzin, petroleum és nyersolajüzemre
Bosch magnesyújtással, beépített regulátorral és szíjtárcsával, **háromvasu ekével.**

Eredeti **M.A.V. gólyóscsapágyas**
cséplőgéppel lóhereteszítő készülékek hosszulejártatú fizetési feltételek mellett kaphatók azonnali szállításra:

„INDUSTRIA“ Kereskedelmi- és Ipari R. T.
TIMIȘOARA IV., Str. I. C. Brătianu 3. (Uri-utca)
Táviratok: Industria. Telefon 9-14.

Árjegyzék
ingyen és
bérmentve!

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy sor ára: 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Először
nek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei

Ugyanazon szöveglő apróhirdetés többszöri feladásán
esetén minden három fizetett megjelenés után egy
ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre
fizetendők. - Csak válaszbellyel felszo-
relt kérdézőkdekre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjat nincs
hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, havon-
ként egy fix-szavas apróhirdetést teljesen
ingyen közölünk a Brassói Lapokban. Aki valamely
hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi
igénybe, az a következő hónapokban az elmuly hóna-
pokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette.
Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek
későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát
előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány
hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette

Vétel — eladás

Üvegfalat és lisztet
dakat keresek megvételre
Gal Albert, Kapu u. 64
7173

Egy ó karban levő vas-
an u. nemet évtármá-
nu gyantafestő ógen el-
adó. Frank, Fágaraş 7177

Kiadó e v minő-ített
Simentán fiatal, jóllelt
nyától eredő 20 hónapos
szép tenyészbika Tima
Lajos molnárnál A sócsér-
naton 2 sz. Háromszekm.
7179

Vízre berendezett szit-
tas malom sürgősen el-
adó vagy berbeadó. Ér-
deklődni Kurta Peter Csik-
rakos. E 1540

Amerika vendéglő kert-
helyiséggel eladó Oradea
Nagyváradon Bunvilay li-
get legszebb helyen
E 1510

Egy 24 es gattert ke-
resek megvételre. Böveb-
bet Pokorny, Hosszu-u. 224

Eladó 2 járatu szállit-
ható malom Veres Is van
Satu Nou E 1516

0 drb. prima kézi téglá
eladó Kocsis gyár mellett
parcellán. Információ Ka-
talin-utca 23 Riemernél
E 1522

Eladó 16 HP. benzio-
lokomobil. Oszer és Bauer
bécsi gyártmányu motor
malomhajtásra vagy csép-
léshez alkalmas jutányos
áron. Baros Bold zsár.
E 1525

Gyönyörű szép Filoden-
drán eladó Cim E 1531
sz. alatt a kiadóban.

Egy üzemipec, keve-
set használt traktort ke-
resek megvételre szitár-
csával, repulátorral. Aján-
latokat Múmalom Hidvég
jud Treiscaune kérek.
E 1532

10 drb. épületű v sz
számardt új ablakok
egész olcsón eladó. Cim
Barabás István, Viragsor
16. E 1537

Építkezésnél megmaradt
téglá, cserép, gipsz hul-
ladékta eladó. Ugy nott
7 kg-os sin és w o et-
tek Vasut u. 76, matvas
szentatelep mellett. 7160

Fürdők részére legol-
csóbb beszerzési forrás:
Naponta friss teavaj, sajt
különlegességek, szalámi,
kaskavál, továbbá csoko-
ládék, cukorkák csemegék,
eredeti gyári áak mellett
Gal Béla kereskedőnél
Brasov. Kapu u. 61 E1541

Modern ebédők, háló-
szobák olcsón eladók Ko-
vácsnál Sepsiszentgyvör
gyön Templom u. 26 7192

ÖN NEM SZERETI GYERMEKÉT, ha nem biztosítja jövőjét. Kössön GYERMEKBIZTOSÍTÁST!

Uj rendszerű, nincs aránylagos fizetés, nincs csoport!!!

DANUBIA

román általános biztosító részvénytársaság
TIMISOARA, I. BUL. FERDINAND NO. 5.

Kérjen ingyen ismertetőt!

Eladó Nagyszebenben
gyönyörű fekvésű ház ven-
déglovél, nagy, szép kert-
helyiséggel együtt. Bö-
vebet Szigetváry, Strada
Turnu'ui 13. E 1543

Megvételre keresek ki-
sebb villaszerű modern
lakást kerttel, egészséges
helyen. Cimeket a kiadó-
hivatalba kérek E 1545
sz. alatt.

Ford luxusautó üzem-
képes állapotban két gum-
mival eladó. Cim E 1546
sz. alatt a kiadóban.

Állást keres

Perfekt német-magyar
levelező, gyors, gépiro
adminisztrációs teendők-
ben tökéletes tisztviselő
állást keres. Szíves meg-
kereséseket „Perfekt né-
met magyar” E 14 9 je-
lige alatt a kiadó tovább-
bá.

Haztartásban jártas kau-
cióképes szerényigényű
volt hivatalnoknő megie-
leő állást keres. — Cim
Baloghne Brasov, Gyár
ut 14. E 1501

Variodaba tanulónak
menne 15 éves leány tel-
es ellátásért. — Lukács
Margit, Közép-u 62. 7191

Az üzlet átépítése folytán előállotti helyszűke miatt, kivételesen

10% engedmény

Orendi M. Tsa.
szőnyegház.

Szerény igényű közép-
keru öz. asszony, ki a
betegápolásban is jártas,
ajánkozik egy 10 éves
leánykájával az összes
háztartási elvégzésére.
Cim Kozak Lajos levelei-
vel öz. Kerekas József
nének Utusnád, jud. Ciuc.
E1540

Volt vasuti tisztviselő
raktárnoki, felügyelői al-
kalmazást keres. Ajánla-
tok „Szerény” E 15.9 je-
lige alatt a kiadóba

Szerényigényű hivatal-
noknő román nyelvisme-
rettel bármilyen irodai
vagy pénztárnoknői ál-
lást keres — Ajánlatokat
a kiadóba „Szorgalmas”
7188 jelígre ker.

Bármilyen kézimunkát
elvállalok ajour, mono-
gramm. — Mőhačekné,
Alsódfővny u. 1 sz. E1547

Allást nyerhet

Keresünk gépésziosztá-
lyunk részére gépészijgvár-
tásban jártas előmunkást
és szakmunkásokat Citron
börgyár Medias. 7195

Segéd csemegeüzlethez
azonnali beépésre felvé-
tetik. Jelentkezni Appel
Szentjános u. 17 Brasov
E 1549

Szobaleány kerestetik
3.0 lej fizetéssel. Aján'a
tokat a kiadóba „Szoba-
leány” E 1538 jelígre

A nyári szezonra egy
butorozott szoba konyha
hasznalattal a Vár u'cá-
ban azonnal kiadó. Érté-
kezni vasuti újságáruda.
7189

Nyaralás: Tusnád Bál
„Pap Villa”-ban olcsó,
szép szobák. Csiksomlyón
szép szobák kiadók öz
Pap tanárúrná. E 1527

Gazdasszonyok

ne fogadjanak el más-
t csak a Krékne-féle
Háziukrászati
című könyvet.
Ára 40— lej.
Kapható mindenütt.

Két intelligensebb fia-
taleMBER állandó lakást
kaphat. Cim E 1542 szám
alatt a kiadóban.

Kiadó 2 modern la-
kás, villanyvilágítás, víz,
cserepkályhák „Victoria
Villa”, Hátu sőkőbánya-
u'ca. E 1540

Kiadó 2 szoba mellék-
helyiségekkel a Közép u.
13. szám alatt. 7193

Vegyes

Bőrgarnitúrák, sez onok,
matracok stb. kárpitos
munkák készítését szolid
árak mellett vállalom. —
Szabó Árpád Vár-u 44.

Levelezés

Erkölcös előéletű, nem
feltétlen vagyonos hől-
gyek ismeretséget kere-
sem komoly

házasság

céljából. Városban lakom,
egy tekintélyes bank igaz-
gatója vagyok és vidéken
10 dbr. okom 5 évnél
nem idősebb hö'gyek ir-
lanak „Komol” jelígre
a kiadóba. — Címfelet és
jelíges levelekre nem vá-
laszolk. 3010

Victor X-Ray CORPORATION CHICAGO

A legjelentékenyebb gyár Roentgen-készü-
lékek, eredeti Coolidge tubusok, dia-
thermiák, kvarzlámpák, elektro-
cardiografok stb. gyártásá-
ban szállít minden-
fajta

rádiológiai és elektrotherápiái
készülékeket a vezérköpviselő által

SANAX

o'vosi és egészségügyi technikai cik-
kek üslete Bucuresti, Str.
Ch. Cantacuzino 2
TELEFON 202-02 és
203-23

Teljes kórházi, szanatóriumi és gyógyfürdő-
berendezések

Elektrotherapia, Hidrotherapia, Mecanotherapy.
Egészségügyi melegítő és szellőztető berendezések
Elsőrendű referenciák. Prospektusok leírások és
utbaigazítás díjmentesen!

Megbízható precíz magyar, román, német francia

fordításokat és beadványokat vállal
brassói fordítási iroda. Megbízásokat
a kiadóhivatal továbbít.

Mióta az „URSUS” sörgyár Részvénytársaság a
Czell-féle kolozsvár-monostori sörgyárat megvette a
régí jó monostori sör már nem Czell sör, hanem

URSUS-SÖR

elnevezés alatt kerül forgalomba. Az „URSUS”-sör tehát
nem lévesztendő össze a „CZELL” elnevezés alatt forga-
lomban levő sörrel, mely Brassó mellett Derestyében készül.

OLÁNEȘTI fürdő és üdülőhely

megnyílik június 1-én.

Szobák előjegyezhető és információk beszerez-
hetők Bukarestben, a Banca de Scont palo-
tájában, Str. Eugen Canada 1 sz. d e 10—12-ig.
Június hóban nagy árleszállítás!